

Баришевският епископ Виктор: Посещението на Константинополския Патриарх в Украйна ще донесе страдания на милиони православни украинци.

*Информационно-просветният отдел на Украинската Православна Църква публикува в превод интервю с Баришевския епископ Виктор (Коцаба), който оглавява Представителството на Украинската Православна Църква при европейските международни организации, за портала **news-politics.com**.*

Ваше Преосвещенство, неотдавна в Деня на Покръстването на Рус ние видяхме и четохме, че във Всенародното литийно шествие, което се проведе в Киев, участваха повече от 300 000 хиляди вярващи. Споделете с нас, моля ви, своите преживявания. В крайна сметка, е ли Украинската Православна Църква най-голямата конфесия в Украйна?

Тази година, по наши изчисления, около 350 000 хиляди човека взеха участие във Великото Литийно шествие в Киев. Това е най-голямото количество хора за цялото време от както въобще се

провеждат Литийни шествия в Украйна и в Киев по-специално. При това ще отбележа, че Литийното шествие се проведе във вторник - 27 юли, а следователно, много православни вярващи от нашата Църква не можаха да вземат участие в него, защото е в работен ден. Освен това достатъчно голям брой вярващи нямаха възможност да дойдат в Киев поради финансови затруднения или заради липса на транспорт. Нека да подчертая, че по-голямата част от вярващите самостоятелно стигнаха до столицата на Украйна, за да участват във Всенародното литийно шествие: хората пътуваха с влакове, електрички, частни автомобили или автобуси. И затова тези, които все пак успяха да дойдат в Киев, имаха силното желание да преминат по улиците на столицата на Украйна с молитва за мир в страната, за единство и мирен живот за Църквата.

Вие, навярно си задавате въпроса, защо те направиха това? Какво точно ги подтикна към такава проява, тежка, както физически, така и материално?

Работата е в това, че през последните 7 години Украинската Православна Църква живее в доста трудни условия. По време на президентското управление на Петро Порошенко УПЦ загуби няколко стотин храма, които бяха отнети незаконно и със сила от представители на „Православната църква на Украйна“. Освен това, Върховната Рада прие няколко антицърковни закони, които в дадения момент опростяват „преминаването“, както го наричат в «ПЦУ», а в действителност това е превземане на нашите храмове с рейдърски нападения. Със смяната на властта ситуацията донякъде се промени, напрежението отчасти намалю, но осезаема промяна така и не настъпи. Всичко това доведе до това, че нашият вярващ народ спря да бездейства и реши да излезе в защита на своята Църква. Става въпрос, на първо място, за защита молитвено, съборно. Та нали именно литийното шествие е действено въплъщение на молитвения порив на вярващия народ.

Само, че главната причина е в друго. Православният народ на Украйна, без да навлиза в богословските тънкости, със сърце и душа чувства благодатното присъствие на Светия Дух именно в Украинската Православна Църква. Много може да се говори за каноничността, за историческите условия и съществуването на Църквата, за някакви политически или други неща, за да се доказва присъствието на Божествената благодат, но всичко това ще бъдат само сухи външни аргументи, които не въздействат на човешките сърца. А може просто да живеете църковен живот, да участвате в Тайнствата на Църквата, да бъдете Нейно верно чадо, за да можете не само да разбирате, но и да приемате изпращаните от Бога, благодатни дарове. И ето в този смисъл е невъзможно човек да бъде измамен. Доказателства? Владимирският хълм в Киев и изпълнените с литийни участници улици и тротоари на града на 27 юли. Всичко това е свидетелство за безусловното доверие на вярващия народ в нашата страна към Украинската Православна Църква. Извън всяко съмнение, УПЦ е най-голямата религиозна конфесия в Украйна. И няма нужда от социологически проучвания, за да се разбере това. Очевидно е, че ако някой убеждава обществеността след празнуването на свети Владимир и Покръстването на Рус в това, че по-голямата част от вярващите в Украйна поддържат някаква друга конфесия, а не УПЦ, е или слепец, или откровен лъжец. Нито една друга религиозна организация в страната не е способна да събере на улиците в столицата толкова народ, колкото излезе в поддръжка на УПЦ, особено, ако се отчитат условията, в които ние съществуваме.

Вие ме попитате: какви емоции ние изпитахме по време на Литийно шествие? Неимоверна радост, духовен подем, усещане за присъствие на Божията благодат. И още – осъзнаване на нашето единение. Да, ние сме единни в Христа по време на Причастието. Но ние, също така сме единни и по време на съвместната молитва. Та нали Сам Господ е казал, че Той е посреди двама или трима, събрани в Негово име, - а ние се събрахме с хиляди! Всенародното литийно шествие през 2021 година стана истинско свидетелство за нашето единение и тържеството на нашата вяра.

Разкажете ни за ситуацията в Украйна в този момент. Подобри ли се тя през последните две години? Какво можете да ни кажете за нападенията върху вярващи и превземането на храмове?

Както вече казах, ситуацията се промени незначително. Веднага след предоставянето от Константинополския патриарх Вартоломей на Томоса за автокефалия на двете разколнически структури в нашата страна, през първите няколко месеца нашите вярващи преживяха небивал дотогава бум на натиск върху Църквата. Заграбването на храмове и опитите за превземане често бяха съпроводени с атаки от вандализъм и физическо насилие от страна на привържениците на «ПЦУ». В нашите храмове бяха изкъртвани вратите; имаше случаи, когато на улицата бяха изхвърляни Свети Дарове, изнасян Престола. Няколко пъти вярващи на УПЦ, включително и хора в старческа възраст, жестоко бяха пребивани. Всичко това ставаше с одобрението или мълчаливото съгласие на предходното правителство.

С идването на власт на Владимир Зеленски ситуацията стана малко по-друга. По-специално, на равнище централна власт имаше опит да се поддържа определен паритет. Поне така беше, докато Зеленски не покани патриарх Вартоломей в Украйна. Но на равнище местна власт, за съжаление, в много случаи проблемите са същите. Дълго време на нашия Президент му се отдаваше да пази неутралност, който сега в някаква степен е нарушен в полза на «ПЦУ». Подобна позиция обаче е предварително обречена на провал, както се вижда от резултатите от управлението на предишния президент на Украйна Порошенко. Искане ми се да напомня само, че в историята на Църквата поддържането на отцепили се от Нея структури и погазването на вековните църковни канони никога не са довеждали до нищо добро. Войната против Църквата – това е не само борба с Бога и провокация към собственото спасение, но и край на политическата кариера и стабилен живот. Не случайно в Свещеното Писание се казва да отдаваме кесаревото – кесарю, а Божието – Богу.

Константинополският патриарх Вартоломей се кани да посети през август Киев. Ще има ли това посещение положителен резултат, като се вземат предвид всички горепосочени проблеми, възникнали след решението му да предостави «Томос» преди 2 години?

Действително, доколкото ни е известно от СМИ, патриарх Вартоломей се готви да направи официално посещение в Украйна. Като се вземе предвид развитието на събитията в църковния живот на страната ни, милиони вярващи от Украинската Православна Църква протестирали срещу

идването на главата на Константинополската църква в Украйна. Защо? Защото нашите вярващи вече имат горчив опит и знаят, че това посещение ще донесе страдания на милионите православни украинци. Вече неведнъж бяха изказвани опасения, че след идването на Константинополския патриарх ще има смяна на политическата посока и връщане към курса, следван от предишната власт в страната до 2019 година. Това означава, че количеството на заграбени храмове може съществено да се увеличи, а следователно ще нарастне и нивото на насилие по отношение на УПЦ. В крайна сметка патриарх Вартоломей не може да не разбира, че идването му в Украйна ще бъде възприето от националистическите радикални сили като сигнал за действие. И след като той говори за любов към всички украинци, то би трябвало да се въздържа от планираното посещение.

От друга страна, главата на Константинополската патриаршия, като пръв сред равни по чест епископи на Вселенската Православна Църква, можеше публично да осъди актовете на насилие извършвани срещу УПЦ, да призове своите духовни чедра от «ПЦУ» да прекратят порочната практика да заграбват храмове, да пребивават вярващи на УПЦ. Той би могъл да спре целевия поток от оскърбления, клевети и злоба, насочени към нашата Църква. Само че, това той не направи това нито веднъж.

Естествено, че при тези, така създали се обстоятелства, пристигането му не може да предизвика одобрение от страна на милионите вярващи на нашата Църква. Това може да се сравни, примерно, с идване на Римския папа в Украйна в началото на 90-те години на миналия век, когато униатите ежедневно и повсеместно превземаха наши православни храмове в Лвов, Ивано-Франковск, Луцк, Тернопол (на територията на Западна Украйна). Каква би била тогава реакцията на вярващите, пострадали от тези грабежи и останали на улицата извън стените на отнетите им храмове, които са строени от тях самите, от дядовците и прадедовците им? Разбира се, негативна. Както през 90-те години, така и сега.

Ето такива настроения към посещението на патриарх Вартоломей, предизвикани от неговите действия в Украйна, преобладават сред нашето паство. Все пак, ние се надяваме, че главата на Константинополската църква, след като внимателно проучи реалната, а не виртуалната ситуация в Украйна, ще вземе мъдро решение, да не изостря съществуващите проблеми в религиозния живот на страната ни.

Епископ Баришевски Виктор (Коцаба)

Источник: **Информационно-просветния отдел на УПЦ**

